

Frans familiebedrijf koopt Agrifac

Onbekend Exel grossiert in machinefabrikanten

Agrifac, de Nederlandse producent van landbouwsputten en bietenrooiers, is overgenomen. Door Exel.

Het Franse moederbedrijf van onder meer Tecnomat, Berthoud en, niet te vergeten, Hardi.

Het Nederlandse Agrifac is niet Nederlands meer. Sinds begin juli is het bedrijf in Franse handen.

Exel Industries, een relatief onbekend bedrijf, heeft de fabrikant van roodwitte bietenrooiers en spuitmachines gekocht. En nee, dat is geen vreemde zet. Want als ze bij Exel Industries ergens verstand van hebben, dan is het van bietenrooiers en vooral spuitmachines. Het maakt zelfs hand- en rugspuitjes voor consumenten.

Het Franse bedrijf uit het hart van de Champagne-streek mag dan zelf relatief onbekend zijn, de merken die het bedrijf voert, klinken stuk voor stuk bekend in de oren. Wie heeft er nu immers niet gehoord van Tecnomat, Berthoud, Matrot en, niet te vergeten, Hardi? Exel heeft een marktaandeel van 20 procent op het gebied van landbouwsputten en is daarmee naar eigen zeggen marktleider. Het bedrijf, gevestigd in Epernay, is ontstaan uit Tecnomat. De naam staat voor Technologie Nouvelle Machinisme Agricole, of in goed Nederlands: nieuwe landbouwmachineteknik. Vincent Ballu startte deze spuitmachinesfabriek in 1952. De technisch ingenieur had vijf jaar eerder een prijsvraag gewonnen die champagneproducent Moët en Chandon had uitgeschreven. Bij de productie van de druiven werd na de Tweede Wereld-

oorlog vooral gebruik gemaakt van paarden. Dat moest efficiënter, vonden de champagnebaronnen, en Ballu bedacht een portaaltrekker.

Schuldenlast

In 1966 neemt Ballu een andere spuitmachinesfabrikant over: Vermorel. Toch zal het bedrijf pas in 1987 explosief groeien. Patrick Ballu is dan al zeven jaar de grote baas van het bedrijf dat zijn vader oprichtte. Hij wil het bedrijf laten groeien. Maar voor groei is geld nodig en dat heeft ook Tecnomat in deze crisisjaren niet voorhanden. Maar de familie Ballu heeft land rondom de fabriek in Epernay, en Ballu besluit dat te verkopen aan een fastfoodketen en een hotelondernemer. Met de opbrengst van de grond koopt Ballu noodlijdende Franse spuitmachinesfabrikanten. In 1987 zelfs vijf. Zo breidt hij het eigen bedrijf uit – dat ondertussen een holding is geworden – en houdt hij de Franse fabrieken en werkgelegenheid in stand. Het opkopen van bedrijven die het financieel moeilijk hebben, blijkt te werken. Hardi komt zo in handen van Exel en deze zomer volgde Agrifac.

Exel koopt dit bedrijf voor 3 miljoen euro. Dat lijkt weinig, maar Exel neemt ook de schulden van Agrifac over. Getuige het persbericht bedraagt de waarde van de onder-

neming 10 miljoen euro. Daaruit kun je afleiden dat de totale schuldenlast op zijn hoogst 7 miljoen euro bedraagt. “Die schuld zorgde ervoor dat Agrifac beperkt was in zijn ontwikkeling”, zegt Gilles Blondet, financieel directeur van Exel. “Exel is een robuust bedrijf. We kunnen ervoor zorgen dat Agrifac kan blijven investeren in de ontwikkeling van het bedrijf en in nieuwe machines.” Agrifac wordt niet ingelijfd. De naam blijft bestaan, het bedrijf houdt zijn eigen ontwikkelings- en verkoopafdeling en een eigen fabriek in Steenwijk. “Dat doen we met al onze ondernemingen”, zegt Blondet. Synergie tussen de verschillende merken van de holding is er wel, vooral op het gebied van onderdelen.

Door de overname van Agrifac krijgt Exel een grote vinger in de pap in het oosten van Europa. Agrifac is sterk in Rusland, vooral als het gaat om bietenrooiers. Dat Exel bedrijven kan blijven overnemen, ook als het tij in de landbouw tegenzit, komt doordat Ballu begin jaren negentig een industriële tak aan het bedrijf toevoegde. Wederom spuittechniek, maar nu voor verf en olie. Omdat de economische cycli van landbouw en industrie doorgaans tegengesteld zijn, is er een constante cashflow. Zo'n 32 procent van de 430 miljoen omzet komt uit de industriële tak.

Familiebedrijf

Ondertussen telt Exel 2.600 werknemers en is het in 23 landen actief. In Europa, maar

▲ Voor Agrifac verandert er weinig sinds het is overgenomen door de Franse Exel groep. Het merk, de fabriek, de eigen ontwikkelingsafdeling en het verkoopnetwerk blijft gehandhaafd.

ook in de Verenigde Staten en Australië, staan in totaal 17 fabrieken. Patrick Ballu, die zelf regelmatig overdeelt Tecnomatfabriek liep en zich graag en vakkundig bemoeide met de ontwikkeling van nieuwe spuitmachines, heeft vorig jaar september de dagelijkse leiding van het bedrijf overgedragen aan zijn zoon Gueric. Een meer finan-

ciel ingestelde directeur die niet vanuit Epernay, maar vanuit Parijs het familiebedrijf leidt. Want hoewel het bedrijf sinds 1997 aan de Parijse beurs is genoteerd, is nog steeds 75 procent van het bedrijf in handen van de Ballu-familie.

Agrifac

In 1939 gaat het Centraal Bureau (de voorloper van Cebeco) in Steenwijk Platz-sputmachines verkopen. In 1948 komen daar Oliver-trekken bij. In 1951 bouwt het bedrijf zijn eerste grasschudders en in 1955 ook Amac-aardappelrooiers. In 1973 wordt de productie van spuitmachines verplaatst van Geldermalsen naar Steenwijk waarna het bedrijf in dat jaar ook een driewijze Amac-suikerbietenrooier fabriceert. In 1986 komt daar de zelfrijdende Cebeco-sputmachine bij. Als Cebeco zijn machinebouwers afstoot, komt het bedrijf in 1994 in handen van medewerker Doeko Blaauw. Financiële problemen dwingen hem er toe een deel van de aandelen in 2008 aan Peter Millenaar en Ton Verhoeven te verkopen. Zij hebben kort daarvoor hun Russische handelsonderneming Matrix verkocht aan Kuiken.

